



Шочмо эл, порылык да чын верч!

Будь готов!

15-ше (3611) №,
2023 ий 14 апрель,
кугарня.



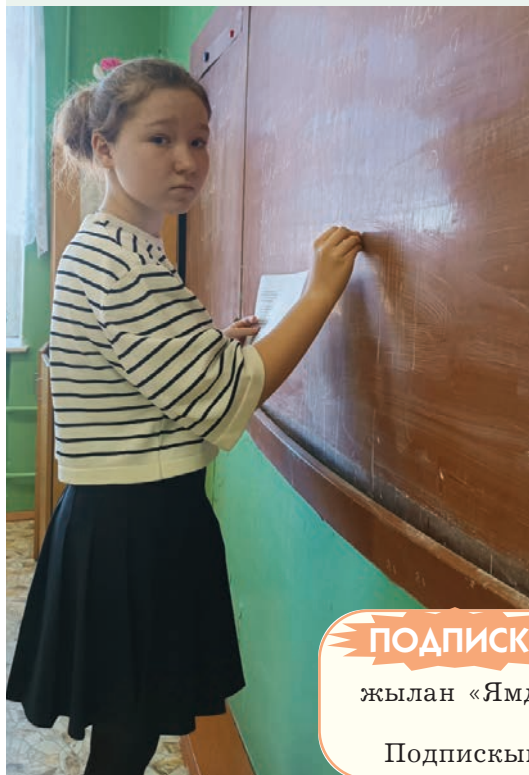
0+

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Моркышто – сылнымут пайрем

Морко кундемым ожнысек талант паша маныт. Тудо кызыгат шолеш. Ёдыр-рвезе-влак С.Чавайнын, В.Колумбын, М.Казаковын тўналме пашаштым умбакыже шуят. Тидым «Ямде лий» газетын 90 ияш лўмгечыжлан пўлеклалтше «Сылнымут шошо» районысо сылнымут пайремште раш ужынна. Тудым ме, «Ямде лий», «Морко мланде» газет редакций-влакын да Морко районысо туныктым пўлкан пашаенгышт, посёлкысо 2-шо номеран школышто эртаренна. Погынымашке кажне гаяк школ гыч тунемше-влак туныктышышт дене пырля ушненыт. Пеленышт почеламутыштым, заметкыштым, ойлымашыштым конденит да нунылан акым налыныт. «Мут-модыш аланыште», «Журналистикыш унала» секцийлаште паша шолын. Тидым снимкылаште ужыда.

Умбакыже 3-шо лаштыкыште лудса.



А.ТИТОВЫН да Х.АЛЕКСАНДРОВАН фотошт.

ПОДПИСКЕ

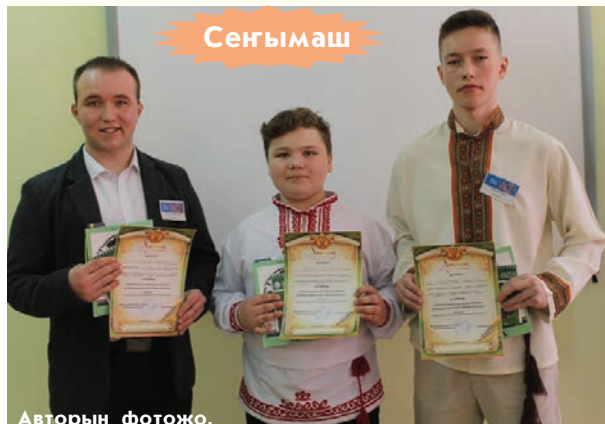
20 апрель марте Российыште Подписчикын декадыже эртаралтеш. 2023 ийын кокымшо пелий-жылан «Ямде лий» газетлан шулдырак ак дене возалташ вашкыза.

Индекс – П4696. Ак – 350 тенгеат 82 ыр.

Подпискым ыштыше-влак коклаште лотерей модыш эртаралтеш.

Рекламе.

Йылмын вийже – мутышто



Авторын фотожо.

«Живая классика» всероссийский конкурс регионально туржо Йошкар-Олаште Йооча да самырык-влакын полатыштышт иктеш лалтын. Тушто республикысе районлаште да олаште сенгышыш лекше 47 ўдыр-рвезе мастарлыкшым терген. Йооча-шамыч кумдан

Сенгымаш

Марла лудшо-влак коклаште ойырте-малтыныт: Александр Милютин (Кужэгер, Шорсола, 7-ше кл.), Антон Алексеев (1-ше номеран Морко школ, 9-ше кл.), Дмитрий Веденькин (1-ше номеран Шернур школ, 11-ше кл.). Сенгыше-шамычым снимкыште ужыда.

чапланыше руш да йот серызе-влакын, мари классик-шамычын сылнымутан произведенийлашт гыч ужашлам лудыныт.

Рушла лудшо-влак коклаште Ульяна Галибина (6-шо кл.), Полина Каткова (Козьмодемьянск оласе лицей, 10-шо кл.), Кристина Краснова (Морко, Коркатово, 11-ше кл.) сенгышыш лектыныт. Ўдыр-влак «Артек» тўнямбал йоча рўдерыште эртаралтше финалыште Марий Элын чапшым аралаш тўналыт. Йооча-шамычын сенгымашышт – тиде туньктышо ден тунемшын икоян паша лектышышт.

Л.НИКОЛАЕВА.

Историйым шергалына

1945 ий 16 апрельыште совет войска-влак Берлинский наступательный операционный тўналыныт.

18 апрель Россияште Воин чап кече семын палемдалтеш. Александр Невскийын вуйла-

тыме руш воин-влак 1242 ий ты кечын Чудской ерыште Ий ўмбалне кресталмаште немьч рыцарь-влакым сеньеныт.

1783 ий 19 апрельыште Крымым, Таманьым да Кубаньым Россия империйын составышкыже пуртеныт.

Моторын возеныт



Авторын фотожо.

Руэм школышто «Пишу красиво» районсо конкурс кудымшогана эртаралтын (снимкыште). Ўдыр-рвезе-влак туньктышо нерген текстым ик урок жапыште чаткан да чын возен налыныт. 3-шо классыште тунемше-шамыч коклаште Диана Яковлева (Силикатный школ), Карина Якимова (Медведево гимназий) сенгышыш лектыныт. 4-ше класс-влак коклаште Виктория Гут (Цибикнур школ), Мария Короткова (Сенькан школ), Арина Григорьева (3-шо номеран Медведево школ) ойырте-малтыныт.

Л.Г.ПАВЛОВА.

Медведево район.

Россиясе увер

«Онегин, добрый мой приятель» всероссийский сўрет конкурс – 6-18 ияш йоча-влаклан. А.С.Пушкинын произведенийже почеш сўретым ыштыман да 1 май марте колтыман. Тўрыс увер – tuntuk.ru сайтыште

14-16 ияш ўдыр-рвезе-влак, шкендан кундемшыште почын-кушшо лўмлўен нерген шымлыме пашам возыза, презентацийым ямдылыза да «Герой нашего времени» акцийыш ушныза. Йодмашым doit-together.ru сайтыш

20 апрель марте колтыза.

Тўналтыш класслаште туньктышо-влаклан «Первый учитель» всероссийский конкурсым увертареныт. Тудо кок йыжын (очный да заочный) дене эртаралтеш. Йодмашым первыйучитель.рф сайтыште 10 май марте пуыман.

Марий Элысе увер

Республикысе йоча да самырык-влаклан В.Х.Колумб лўмеш книгагудо йочасадыш коштшо нбога-шамычлан «О войне, о мире, о Победе» почеламутым сылнын лудмо конкурсым увертарен. Кум минуташ видеороликым войзен, 1 май марте колтыман. Тўрыс увер – rubcolumn.ba.ru сайтыште.

Волжск оласе 4-ше номеран школын тунемшыже, «Счастливый билет» волонтер отрядын чолга енге Ярослав Егоров #МЫВМЕСТЕ тўнямбал премийышке ушнен да кумшо верым (250 тўжем тенте оксам) сенген налын.

Озаг олаште «Будущее зависит от тебя!» футбол дене всероссийский танасымашын кокымшо йыжыгже эртаралтын. Тулык да ача-ава деч посна кушшо йоча-влаклан Лўльпан рўдерын командыже икымше верыш лектын.

Моркышто – сылнымут пайрем

*Тўналтышыже –
1-ше лаштыкыште.*
«Сылнымут шошо»
сылнымут пайремым
Морко районысо ту-
ныктымо пўлкан мето-
дике рўдержым вуйла-
тыше С.Л.Алексан-
дрова почын:

– *Тиде семинар, пай-
рем тўрлў школышто
кок ийлан ик гана 2013
ий гыч эртаралтеш.
Мо сылне шомак дене
кылдалтын, тудо эре
чоным «чыгылта», вур-
гыжландара, куандара.
Сылнымут – шошышто,
чонышто, тўняште. Тыгай
вашилиймачи могай-гынат
саскам пуа манын ўшанена.*

Марий шомакын, сылныму-
тын вийыштым изинек
шижын кушкаш школ веле
огыл, «Ямде лий» газетат
полша. Садлан йоча-влак пай-
рем тўналтыште эн ончыч
газетын эртыме корныжо,
кызытсе илышыж дене палы-
ме лийыныт. Вара чоныштлан
келшыше секцийым ойыре-
ныт. «Мутмодыш аланыште»



А.ТИТОВЫН фотожо.



почеламутым чын возаш туне-
мыныт. Пашаштым доска
ончылно лончыленыт. «Жур-
налистикыш унала» секций-
ыште журналистикын тўрлў
жанрже нерген мутланеныт,
возымо пашаштым тўшкан
акленыт, интервьюм налын
модыныт. Ёдыр-рвезе-влакын
сылнымутыштым иквереш
чумырен, ончыкыжым сбор-
никым савыктен лукташ
шонымаш уло.

«Ямде лий» газетын историй-
же дене кылдалтыше йодыш-
шамычлан «Ушан юнкор»

модышышто вашештеныт.
Тушто Шордўр школын «Вич
парня», Морко посёлкысо
2-шо номеран школын «Ке-
чыйол», Коркатово лицейын
«Шонанпыл», Энерсола,
Шўргыял, Кожлаер школ-
влакын «Висвис» командышт
уш-акылыштым тергеныт.
«Шонанпыл» команде сенгы-
шыш лектын. «Висвис» кокым-
шо лийын, «Вич парня» –
кумшо. Сенгыше да участник-
влаклан пўлекым кучыктенна.

Снимкыште: пайрем годым.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Йолташна дене кугешнена



Фотом школ архив гыч налме.

Морко районысо школлаште
4-ше классыште тунемше-влак
коклаште олимпиаде эртарал-
тын. Унчо школ гыч вич тунем-
ше куд предмет дене тагасы-
машке ушнен. Ульяна Ильинам
(**снимкыште**) поснак палемдаш
лиеш. Тудо рушла лудмаш дене
сенгышыш лектын. Руш йылме
да математике дене призёр
радамыш логалын. Ме Ульяна
дене кугешнена да умбакыжат
кугу сенгымашыш шуаш тыланена.
**4-ше классыште тунемше-влак.
Морко район.**

Синквейн

Йолташ
Лишыл, поро.
Умыла, полша, ўшана.
Мыйын энгертышем.
Айдеме.
Регина ГРИГОРЬЕВА.
Морко, Энерсола.

Акций



Кумылан
кажне ег **«Крас-
ная гвоздика»**
всероссийский патриотиче-
ский акцияш **22 июнь**
марте ушнен кертеш.
Рamyatpokoleniy.ru сайтыш
пурен, значокым налман.
Погымо шийвундо дене Кугу
Ачамланде сарыште да моло
кредалмаште лийше вете-
ран-влаклан эмым, проте-
зым, кресле-коляскым да
моло арверым налыт.

Икте-весым пагалена

Коркатово лицейыште тўрлў
вер гыч толшо ёдыр-рвезе-
влак тунемына. Эн ончыч неле
лийын, варажым икте-весым
умылаш, ваш-ваш пагалаш
тўналынна. Кызыт ик еш гай
келшен илена. Йолташна-влакын
куаныштлан пырля йывыртена,
нелылыкым иквереш сегаш
тунемынна. Туныктышо-шамычат
поро кумылан, йочам умылен
моштышо улыт. Келге шинчы-
машым пуымо верч чот тыршат.
Ме ўшаныштым сулена манын
шонена.

Анастасия ПЕТРОВА.

Морко район.

4



Шинчымаш тўня

«Визытаным» налам

Куд ий теме мыланем,
Школыш колтыш авием.
– Эргым, тыршенак тунем! –
Каласале ачием.

Бнде школыш мый коштам,
Шотлемат, возем, лудам.
Талын ме куржталына,
Модыш дене модына.

Кызыт тунемаш кўлеш,
Шинчымаш тек лыг лиеш.
«Визытаным» вел налам,
Ача-аван куан улам.
Кирилл ЛЕБЕДЕВ.
У Торъял, Немда.

Кугезе кочам

Мый кугезе кочам Николай Рувович Рувов дене кугешнем. Тудо туныктышо лийын. Марий кугужаныш педагогический институтым тунем пытарымеке, Марий Турек районысо Сардаял школышто руш йылмым да литературым туныктен. Но чонжо шочмо районышкыжо шупшын. Вара Шенше, Вончўмбал, Коркатово школлаште пашам ыштен. Эгерсола ялсоветым вуйлатен. Мыят тудын гаяк уста туныктышо лийнем. Йоча-влакым пеш йоратем.

Яна ДЕМЕТЬЕВА.
Морко, Коркатово.



Арина ДМИТРИЕВАН сўретше.
Кужэгер, Топкавлан.

Аважын сомылжым шуя

Советский район Ўрша школышто 37 ўдыр-рвезе тунемеш. Кажныже молан-гынат кумылан: икте сайын сўретла, весе яндарын мура, кумшо талын кушта. 1-4-ше класслаште тунемше-влак сылнымутлан поснак шўман улыт. Нуно «Ший онгыр» кружокыш коштыт. Тудым марий йылмым да литературым туныктышо Р.Г.Антропова (снимкыште – йоча-влак дене пырля) вуйлата.



Фотом школ архив гыч налме.

– 1995 ийыште Ўрша школышто туныкташ тўжалынам. Шке предмет верч чонет йўла, пўж-вўдетым йоктарет гын, курыкымат савыраш лиеш улмам. Мый узинек сўретлаш йўратем. «Ямде лий» газет дене йочам годсек кылым кучем. Садланак «Ший онгыр» кружокым почаш кумыл лектын. Авам Лидия Ивановна Павлова Марий Турек район Арбор школышто пашам ыштымыж годым тыгай лўман кружокым вўден. Тудын сомылжым умбакыже шuem, – ойла Роза Геннадьевна.

Йоча-влак заметкым, синквейным возаш, кроссвордым, филвордым, ребусым ямдылаш тунемыт. Мотор сўретым шкеак кельштарат.

Кружокын пашажым саемдаш марий газет ден журнал-влак полшат. «Ямде лийым» поснак куанен шергалыт. Йоча-шамыч, шке лўмыштым газетыште ужмекке, моткоч йывыртат. Р.Г.Антропова савыкталше пашаштым, пўчкын луктын, посна альбомышко чумыра. Возкалш, сўретлаш кумылан йоча-влакым мокталтен, построенийыште «Ямде лийым» пўлекла.

– Школышко кажне кечын кугу кумыл дене ошкылам. Пайремышке кайымыла чучеш. Йочан усталыкышым ужын моштен, ончыко вўдаш тыршем. Пырчым жапыштыже ўдет гын веле шинчымаш дене темше поян лектышым вучен керташ, – ойла Роза Геннадьевна.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Кажныже мастар

Елена Вячеславовна Васильеван урокшо-влак эн онгай, эн пайдале улыт. Тудо шуко пала. Урокышто тўрлў картыкым кучылтеш. Кажне тунемшын мастарлыкшым вияндаш келшыше йўным муэш. Шкежат эре ончыко да ончыко кая. Конкурслашке ушнен, сенышыш лектеш. Мураш, кушташ, тўрлаш, почеламутым лудаш йўрата. Спорт дене пенгыде кылым куча. Мемнамат тидлан кумыланга. Садлан классыштына кажныже мастар. Вашке нылымше классым тунем пытарена.

Волжский, Карай.

Настя АНИСИМОВА.

Осалын лөдыж деч шеклане



Тачысе кечын буллингом ик эн тургыжландарыше йодышлан шотлаш лиеш. Вес семынже тиде икте-весым лөдыктымаш, игылтмаш, ужмышудымаш. Чаманен каласыман, тыгай сүрет тунемше-влак коклаште пытартыш жапыште чүчкыдын вашлиялтеш. Школышто ўдыр-рвезе-шамыч изирак тўшка дене келшат. Нуно шып, шкалан ўшаныдыме, моло йоча-шамыч дене кылым муын моштыдымо икшыве-влак деч корангаш тыршат.

Чийыме вургемымат эскерат. Койыш-шоктыш огеш келше гын, лөмдедылыт, игылтыт. Мөнгешла сүретат лийын кертеш: виян, чолга, классыште пагалымашым сулышо йочам темдаш тыршат. Тудын нерген манеш-манешым шаркален кертыт. Нине да моло амаллан көра икшыве чоным почын кутырымым, шонымашым луктын каласымым чарна. Психологий да педагогике, медицине да социальный польшым пуышо «Детство» рөдерын педагог-психологшо Л.А.ГЛАЗКОВА (снимкыште) тургыжландарыше йодыш-влакым лончылаш полша да ой-кагашым пуа.

– *Любовь Антоновна, буллингом лөдыжкыжө могай койыш-шоктышан йоча логалеш?*

– Кажне йоча логалын кертеш. Начар тунемше, шып, черле, каки але күжгү капкылан икшыве, туныктышын эн йоратыме тунемшыже ты лөдыштө чүчкыдырак вашлиялтыт. Тыгай йоча-шамыч ваштареш ойлен, шкеныштым арален налын огыт керт. Икте шып койыш-шоктышан улмыжлан көра игылтмашым чыта гын, весе – чолга улмыжлан. Шуко йоча кугыен деч польшым йодаш ок вашке. Ты проблеме келгышкырак ынже кай, тунеммаште, организмлан энгекем ынже ыште манын, икшывылан кызытак полшыман. Тидым ача-ава,

туныктышо але школысо психолог ыштен кертыт. Кугыен-влак, шарныза, йочан шонымашыже тендан деч ойыртемалтеш.

– *Йочам игылтме нерген пален налмеке, ача-ава эн ончыч мом ыштышаш?*

– Эн ончыч икшыве дене кутырыман. Умылдымаш могай амаллан көра тўналмым пален налаш тыршыман. Класс вуйлатышылан, школысо психологлан тидын нерген ойлыман.



Мыскылыше, кидым нөлтышө ўдыр-рвезе-влак да нунын ача-авашт дене мутланыман. Осал койышан йоча-шамыч дене профилактике пашам эртарыман. Закон ончылно мутым кучымо нергенат умылтарыман.

Палемден кодымо шуэш, буллинг школышто веле огыл, йочасадыштат вашлиялтеш. Ача-ава-влакын тўн сомылышт – тидын нерген писынрак пален налаш, умылдымашым корандаш. Йочалан ылышыште вашлиялтше тўрлө ситуаций нерген умылтарыман. Тудлан йолташ да энгертыш лийман, полшыман, күлеш гын, арален налман.

Е.ИВАНОВА мутланен.

Буллинг тўрлө лиеш:

- ➔ физический – йоча ўмбаке кид дене шумаш;
- ➔ вербальный – игылтмаш, шке деч ўлыкө шындымаш;
- ➔ социально-психологический – манеш-манешым ойлыштмаш, мутланымым чарнымаш;
- ➔ экономический – оксам виеш йодмаш, чиемым локтылмаш, арверым поген налмаш;
- ➔ кибербуллинг – соцкылысе лаштыкым пудыртымаш, интернетыште тўрлө шоям шаркалымаш.

Вашла энгертена

Мыйын лишыл йолташем-влак Артём, Тимур, Женя улыт (снимкыште). Нылыгынат ик школышто тунемына. Женя вес классыш коштеш гынат, тиде келшымашлан чарак огыл. Урок деч вара, каныш кечын жапым пырля эртарена. Футболла модына, пўртўсым шымлена. Икте-весе деке уналыкеш каяшат огына мондо. Чайым йўаш икгай чукрым лөмын налынна. Мутланен келшен, тудым пелен налына. Икте-весе дене чон почын кутырена, уроклан пырля ямдылалтына. Чын йолташ энгертыш лийшаш. Тудлан кеч-момат ўшанаш лиеш.



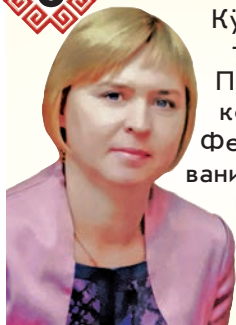
Фотом еш архив гыч налме.

Артём ИВАНОВ.

Йошкар-Ола, 24-ше номеран школ.

Келшымаш ылышым кече гай волгалтара, тудо ок лий гын, ылышын ямже пыта.
А.ПЕТУХОВА.

6



Кўшыл категориян туныктышо, Россий Президентын грантшым кок гана налше, Россий Федераций общий образованийын почётан пашаенже, Йошкар-Оласе 21-ше номеран Семёновка школышто кугыжаныш марий йылме урокым

вўдышö **О.Н.ВАСЕНИНА** ямдылен.

«Марий спортсмен» темылан урок

1

Ойлончо-влакым мучашлыза.

1961 ийыште «Дружба» стадионым _____.
2007 ийыште тушто _____.
Кызыт стадион Европысо _____.
Трибунылашке иканаште _____.
Ареныже искусственный _____.

2

Ойлончо-влакым марий йылмыш кусарыза.

В.Н.Исаев родился 24 января 1954 года в деревне Исай починга Сернурского района.

После 8 класса учился в Оршанском педучилище, потом закончил факультет физвоспитания Марпединститута.

Во время службы он на разных соревнованиях защищал честь Советской Армии.

Уйдя с большого спорта, он несколько лет работал тренером.

Каждый год в Сернурском районе проводится соревнование в честь памяти В.Н.Исаева.

3

Чын ойлончым ойырыза.

А. 1. Физкультур да спорт физзарядке гыч тўналыт. 2. Физкультур да спорт физзарядке гыч тўналеш. 3. Физкультур да спорт физзарядке гыч тўналалш.

Б. 1. Акрет Греций гыч врач да шанчызе Гиппократ гимнастикым ышта. 2. Акрет Греций гыч врач да шанчызе Гиппократ гимнастикым ыштен. 3. Акрет Греций гыч врач да шанчызе Гиппократ гимнастикым ышташ.

В. 1. А.С.Пушкин йолгече дене мунчалта. 2. А.С.Пушкин йолгече дене мунчалташ. 3. А.С.Пушкин йолгече дене мунчалтен.

4

Йодыш-влаклан эгертен, физкультур урокда нерген уверым возыза.

Физкультур урок арняште мыняр гана лиеш? Тудым кө вўда? Урокушто мом ыштеда? Спорт нерген тендам палдарат мо?



5

Яра верышке шомак-влакым кельштарен возыза.

Марий Эльшке _____ (Олимпийский огонь) У ий деч ончыч конденит. Телымсе Олимпиадын историйыштыже «Сочи – 2014» тул эстафете _____ (самый длинный) корным эртен. Йўла почеш Олимпиадын тулжым _____ (в Греции) чўктенит. Тушеч 2013 ий 6 октябрыште Москвашке _____ (отправили). Эрлашыжым тулын эстафетыже _____ (по России) тўналын. Олимпийский тулым Российын _____ (в разные места) латныл тўжем факелоносец намиен шуктен.

6

Марий спортсмен-влакын спортын могай видше дене кылым кучымыштым палемдыза.

Зинаида Дружинина	баскетболистке, олимпийский чемпион
Тамара Калягина	ечызе, олимпийский чемпион
Нина Селюнина	гимнастке, олимпийский чемпион
Людмила Лебедева	дзюдоист
Игорь Балыбердин	куржталше
Лариса Черепанова	ийше
Римма Пальцева	сутка мучко куржталше

7

Газетысе, радиосо, телевиденийсе увер-влакым кучылтын, спорт нерген заметкым возыза.

Тиде арнян мемнан республикыште _____

_____.

8

Йодыш-влаклан вашмутым пуыза.

1. Физкультур, спорт да туризм факультет могай тунемме заведенийыште уло?

2. Тиде факультетым тунем пытарымеке, могай професийым налаш лиеш?

3. Физкультурым туныктышо-влакым эше кушто ямдылат?

9

Марий Элын шочшыжо, кумдан палыме спортсмен нерген текстым чоңыза.

16 апрель – Кугече.



Анна СМЕРНОВАН сүретше. Медведево, Руэм.

Волгыдо пайрем

Ах, Кугече, ший Кугече!
Тудым пешак вучена.
Кажне ийын сай игечын
Еш ден ме пайремлена.

Кандын, нарынчын,
йошкардын
Муным мые чиялтем.
Чиялталме чевер муным
Курык сер гычын колтем.

Лийже поро, сай айдеме,
Лийже тыныс, мир гына!
Ўстембалне лийже кинде,
Ынже лий тетла война.

Лилия ВАСИЛЬЕВА.
Морко, Нурўмбал.

Шошым шемгорак-влак
йўштылыт гын, леве лиш.
Калык пале.

М.ШКЕТАН ЛҮМЕШ МАРИЙ КУГҮЖАНЫШ ДРАМЕ ТЕАТР

19 апрель 18:00 **ПРЕМЬЕР**

В.Поктев
ЙОРАТЫМАШЫН АКШЕ Цена любви
Драме 12+

20 апрель 18:00 **ПРЕМЬЕР**

В.Ольжовская
МҮНДЫР ЯЛЫШ ТОЛЫН КАЧЕ
Комедий ХУТОР, ПРЕСЖИЖ, КОТИК 12+

SHKETAN.RU Реклама. ☎ 78-13-78

У пöрт

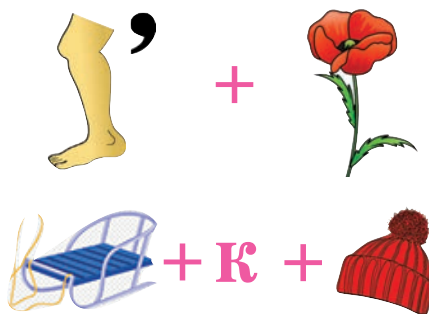
Шошо толмо дене кайык-влак шочмо кундемшыкышт пöртылыт. Мый шырчыкым поснак вученам. Нуно эрденат, кечывалымат, кастенат сылнын мурат. Колыштын шерет ок тем. Тений шулдыран йолташнам куандаренна: у пöртын чонен ямдыленна (**снимкыште**). Тек нуно тушто йывыртен илат, игым пүктат. Ме «концертшыштым» колышташ тўналына.

Аня ЖИЛИНА.
Кужэгер, Йывансола.



Фотом еш архив гыч налме.

Ребус

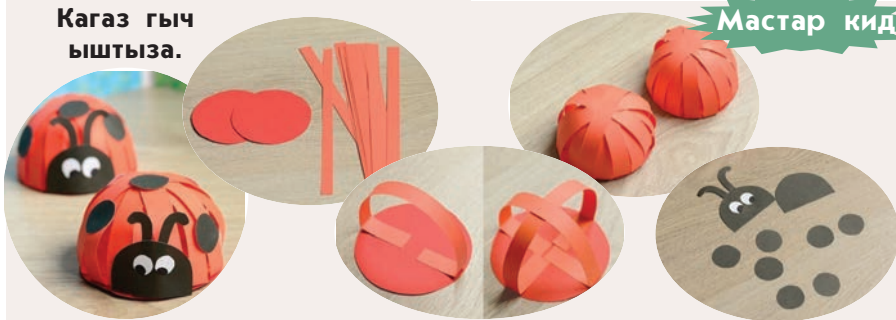


Пайдале каныш

Шошо каныш годымат мый ешартыш шинчымашым налаш ятыр жапым ойыренам. Математике дене задаче-шамыгчым ыштенам, пример-влакым шотленам. Сылнымутан книгамат лудаш монден омыл.

Надя РАССАНОВА.
Морко, Коркатово.

Кагаз гыч ыштыза.



Мастар кид

Кўлыт:

мискыште вўд, сакыр, 6 зубочистке але шырпе, кўмыж-совлам мушмо жидкость ден пипетке.

Зубочисткым але шырпым онго дене вўдышкө оптыза. Онго покшеке сакырым пыштыза – зубочистке-влак сакыр дек лишемаш тўналыт. Сакырым мөнгеш лука, кўмыж-совла мушмо жидкостыым икмынар пырчыым чўчалтыза – зубочистке-влак кораныт.

Палаш онгай

Тўняште 500 наре тўрлө трай уло. Копшанге шулдыржым ик секундышто 85 гана лупшалеш.

Трайын шем тўсан тамгаже-влак янлыкым лўдыктат.

«Ямде лий» газет
Тўн редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз. Заказ
Формат – А-4-8.

https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: ямделий.рф

УЧРЕДИТЕЛЬ:
Марий Эл Республикысе
культур, печать да
калык-влакын пашашт
шотышто министерстве.

Газетым редакцийште
погымо да версталыме,
«Марий Эл Республикысе
Правительствын типографийже» ООО-што ямде
оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын
адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Кыл, информационный
технологий да массовый коммуникаций
сферым эскериме шотышто федераль-
ный службын Юл кундем федеральный
округысо управленийыштыже регис-
трироватлыме.
Номер – ПИ № ТУ52-01335,
2021 ий 29 сентябрьште пуымо.

0+

Печатьш пуымо жап –
14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шоныма-
шышт тўрлө лийын кертыт. Серыш-
влак мөнгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издательнын адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый
Вийын 70-ше идалькыше урем, 20-шо пöрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс).

КОНКУРС

Түрлө түсөн шошо



Владимир АЙМАКОВ.
Йошкар-Ола.



Варвара ден Алина СТОЛЯРОВАМЫТ.
Советский, Нёлпер.



Тимур ЕНДАЛЬЦЕВ.
Марий Турек посёлко.

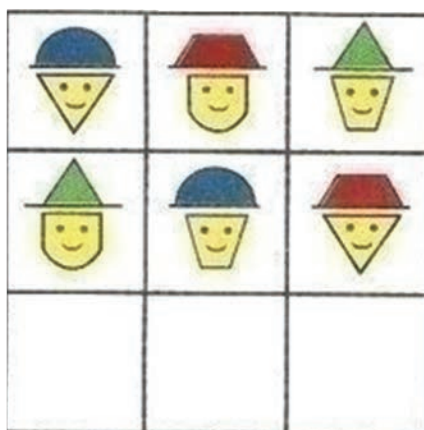
Тушто

Изижат кутыра,
кугужат кутыра, а ойленже
огыт мошто.

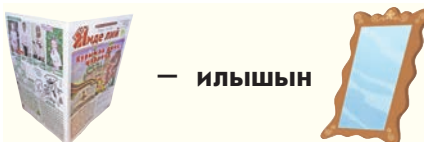
**15 апрель –
Циркын
тўнямбал
кечыже.**



**Шым
ойыртемем
кычалза.**

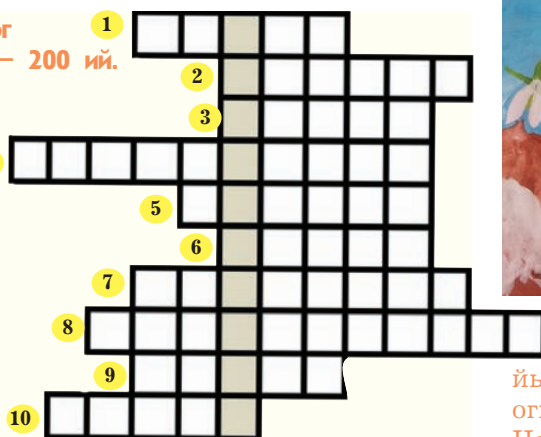


Келшыше сўретым сўретлыза.



– илышын

Калыкмутым палыза.



**Кумдан палыме руш драматург
А.Н.Островскийын шочмыжлан – 200 ий.**

1.А.Островскийын кумдан палыме пьесыже. 2.1853 ийыште возымо «Не в свои сани не ...» произведенийже. 3.«Гроза» пьесын персонажше. 4.Тиде пьесе негызеш 1968 ийыште режиссёр П.Кадочников кино войзен. 5.«Бесприданница» пьесе негызеш 1984 ийыште Э.Рязановын «Жестокий ...» фильмже лектын. 6.«... и овцы» произведенийже. 7.Серызын «Щелыково» усадьбыже (кызыт – тоштерзаповедник) могай ола воктене верланен? 8.Могай журнал редакцийыште пашам ыштен? 9.1840-1843 ийлаште Москваште колан тунемын? 10.«Гроза» пьесыште купечын лўмжө.

«Русская словесность» кружокын енже-влак.

Волжский, Сотнур.

Шошо толын

Сылне шошо. Шошо толын!
Кече шыратен онча.
Тидлан ме пеш куаналын,
Вўд гоч талын вончена.

– Шошо, шошо.
Шошо толын, –
Кайык-шамыч муралтат.
А пўртўс, ты мурым колын,
Ош тўням шып ужарта.

Аня ИВАНОВА.
Кужэгер, Шўдымарий.

**19 апрель –
Лумпеледышын кечыже.**



**Дамир МЕДВЕДЕВЫН сўретше.
Шернур, Мустай.**

Кум кол түрлө аквариумышто ийын. Йошкар кол йыргешке да виащ лукан огыл аквариумышто лийын. Нарынче кол квадратан да йыргешке аквариумышто ийын огыл. Могай форман аквариумышто ужар кол ийын?



Интернетысе сўрет-влакым кучылтмо.